

Forfatter: Heiberg, P. A.

Titel: Udrag fra De Vonner og Vanner

Citation: Heiberg, P. A.: "Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter", i Heiberg, P. A.: *Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter*, udg. af Otto Borchsenius ; Fr. Winkel Horn , 1884, s. 491. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-heibergpa01val-shoot-idm140167176000784.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter

Det er ikke min Sag, her at vise det daarlige og urimelige i Adelen Stolthed og Fordomme Mænd, der vare udrustede med flere Kundskaber og større Talenter end jeg, have for længe siden temmelig nøje drøftet denne Materie Kuns maatte det tillades mig at gjøre en Anmærkning, som jeg ikke erindrings mig at have fundet hos nogen anden Forfatter: Det er bekjendt, at der imellem Adelen selv gjøres Distinktioner Man gjør Forskjel paa gammel og ny Adel. Hin holdes for at være fornemmere end denne Jo flere Aner en Adelsmand har, det er: jo flere adelige Forfædre i lige opstigende Linje han kan opregne, jo fornemmere og højere af Adel tror han sig at være Derimod anses den nylig adlede, enten det nu er Penge eller Fortjenester, der haver adlet ham, for meget lidet bedre end en Roturier eller uadelig. Heraf følger, at enhver Mand af den saakaldede høje Adel maa anse sig for højere Adel end sin Fader, denne er atter fornemmere end hans Fader, og saaledes videre op ad, indtil primus acquirens eller Stamfaderen, der er den ringeste af dem alle I Sandhed! næppe kan noget mere urimeligt tænkes, end at den Mand, hvis Fortjenester have givet en Familie lin Glans, skulde være mindre æret end de, der intet andet have gjort end at lade sig føde af denne Stamfader; og man skulde sandelig lede længe om noget større Bevis paa Utaknemmelighed imod sine Forfædre Man tillade mig at tro, at den sunde Fornuft dikterer netop det modsatte; at Adelen Højhed burde bestemmes efter den ringeste Afstand fra Stamfaderen; at primus acquirens burde agtes for den mest adelige, som den, der havde erhvervet sin Familie og sine Efterkommere denne Glans: og at Adelen maatte blive saa meget flettere, jo længere den var borte fra sin første Oprindelse; med mindre nogen af Efterkommerne havde forøget Familiens Ære ved egne uimodsigelige Fortjenester.